

2.5 KAPLAMA

2.5.1 PROBLEMLER

1. (X, \mathcal{T}) bir topolojik uzay ve $A, B \subset X$ olduğuna göre aşağıdaki özelliklerin varlığını gösteriniz:

(a) $\overline{A \cap B} \subset \bar{A} \cap \bar{B}$

Çözüm:

$$\begin{aligned} x \in \overline{A \cap B} &\Rightarrow (\forall T \in \mathcal{T})(x \in T \Rightarrow T \cap (A \cap B) \neq \emptyset) \\ &\Rightarrow (\forall T \in \mathcal{T})(x \in T \Rightarrow [(T \cap A \neq \emptyset) \wedge (T \cap B \neq \emptyset)]) \\ &\Rightarrow (x \in \bar{A}) \wedge (x \in \bar{B}) \\ &\Rightarrow x \in \bar{A} \cap \bar{B} \end{aligned}$$

(b) $(\bar{A})' = (A')^o$ ve $(A^o)' = (A')^-$

Çözüm:

$$\begin{aligned} x \in (\bar{A})' &\iff x \notin \bar{A} \\ &\iff (\exists T \in \mathcal{T})(x \in T \wedge (T \cap A = \emptyset)) \\ &\iff (\exists T \in \mathcal{T})(x \in T \wedge (T \subset A')) \\ &\iff x \in (A')^o \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x \in (A^o)' &\iff (x \notin A^o) \\ &\iff (\forall T \in \mathcal{T})(x \in T \Rightarrow (T \cap A' \neq \emptyset)) \\ &\iff x \in (A')^- \end{aligned}$$

(c) $\bar{A} = A^o \cup \partial A$

Çözüm:

$$\begin{aligned} x \in \bar{A} &\iff (\forall T \in \mathcal{T})(x \in T \Rightarrow (T \cap A \neq \emptyset)) \\ &\iff (\forall T \in \mathcal{T})(x \in T \Rightarrow [(T \subset A^o) \vee [(T \cap A \neq \emptyset) \wedge (T \cap A' \neq \emptyset)])] \\ &\iff (x \in A^o) \vee (x \in \partial A) \end{aligned}$$

(d) $\bar{A} \cap \bar{B} = \emptyset \Rightarrow \partial(A \cup B) = \partial A \cup \partial B$

Çözüm:

$$\text{Bar}A \cap \bar{B} = \emptyset \Rightarrow \partial(A \cap \partial B) = \emptyset$$

dir. Ayrıca Problem 2.3.1-3(c) uyarınca $\partial(A \cup B) \subset \partial A \cup \partial B$ olduğunu biliyoruz. O halde $\partial(A \cup B) \supset \partial A \cup \partial B$ olduğunu göstermek yetecektir.

$$\begin{aligned} x \in \partial A \cup \partial B &\iff [(\forall T \in \mathcal{T})(x \in T \Rightarrow (T \cap (A \cup B) \neq \emptyset))] \\ &\iff x \in \partial(A \cup B) \end{aligned}$$

çıkar

$$(e) \quad x \in \partial A \iff x \in \bar{A} \cap (A')^-$$

Çözüm:

$$\begin{aligned} x \in \partial A &\iff (\forall T \in \mathcal{T})(x \in T \Rightarrow [(T \cap A \neq \emptyset) \wedge (T \cap A' \neq \emptyset)]) \\ &\iff (x \in \bar{A}) \wedge (x \in (A')^-) \\ &\iff (x \in \bar{A} \cap (A')^-) \end{aligned}$$

$$(f) \quad \partial A = \bar{A} - A^o = \bar{A} \cap (A')^-$$

Çözüm:

$$(x \in \partial A) \iff (\forall T \in \mathcal{T})(x \in T \Rightarrow [(T \cap A \neq \emptyset) \vee (T \cap A' \neq \emptyset)])$$

olduğunu biliyoruz. $x \notin A^o$ olduğunu göstermek için Olmayana Ergi Yöntemini kullanalım. Eğer $(x \in \partial A) \wedge (x \in A^o)$ olsaydı

$$(\exists T \in \mathcal{T})(x \in T \wedge T \subset A)$$

olurdu. Bu durumda $x \notin \partial A$ olması gerekirdi. Demek ki $x \in A^o$ olamaz. O halde $x \in \bar{A} - A^o$ dir.

$$(g) \quad A \subset B \Rightarrow (\bar{A})^o \subset (\bar{B})^o$$

Çözüm:

$$A \subset B \Rightarrow (\bar{A} \subset \bar{B}) \Rightarrow (\bar{A})^o \subset (\bar{B})^o$$

olur.

$$(h) \quad A \subset B \Rightarrow (A^o)^- \subset (B^o)^-$$

Çözüm:

$$A \subset B \Rightarrow (A^\circ \subset B^\circ) \Rightarrow (A^\circ)^- \subset (B^\circ)^-$$

olur.

(i) A açık ise $A \subset (\bar{A})^\circ$ dir.

Çözüm: $A \in \mathcal{F} \Rightarrow A = A^\circ$ olduğundan

$$A \in \mathcal{F} \Rightarrow A \subset \bar{A} \Rightarrow A^\circ \subset (\bar{A})^\circ \Rightarrow A \subset (\bar{A})^\circ$$

çıkar.

(j) A kapalı ise $(A^\circ)^- \subset A$ dır.

Çözüm: $A \in \mathcal{F}' \Rightarrow A = \bar{A}$ olduğundan

$$A \in \mathcal{F}' \Rightarrow A^\circ \subset A \Rightarrow (A^\circ)^- \subset \bar{A} \Rightarrow (A^\circ)^- \subset A$$

çıkar.

2. Bir topolojik uzayda sonlu tane kümenin bileşiminin kaplamı, bu kümelerin kaplamalarının bileşimine eşittir. Gösteriniz (*[W3] özeliğinin genelleşmesi*). Arakesit işlemi için nasıl bir özellik vardır? (*1(a) sorusunun genelleşmesi*.)

Çözüm: [W3] özeliğinden $\overline{A_1 \cup A_2} = \bar{A}_1 \cup \bar{A}_2$ olduğu biliniyor. Tümevarım ilkesini kullanarak bunu herhangi $n \in \mathbb{N}$ sayıda kümeyle genelleştirebiliriz.

$$\overline{A_1 \cup (A_2 \cup A_3 \cup \dots \cup A_{n-1})} = \bar{A}_1 \cup \bar{A}_2 \dots \cup \bar{A}_{n-1}$$

olduğunu varsayarak

$$\overline{A_1 \cup (A_2 \cup \dots \cup A_{n-1} \cup A_n)} = \bar{A}_1 \cup \bar{A}_2 \dots \cup \bar{A}_n$$

olduğunu göstermeliyiz. Aşağıdaki prosedür, tümevarım ilkesiyle her n tane kümeyle uygulanabilir:

$$\begin{aligned}
\overline{A_1 \cup (A_2 \cup A_3 \cup \dots \cup A_n)} &= \bar{A}_1 \cup \overline{(A_2 \cup A_3 \cup \dots \cup A_n)} \\
&= \bar{A}_1 \cup \bar{A}_2 \cup \overline{(A_3 \cup A_4 \cup \dots \cup A_n)} \\
&= \bar{A}_1 \cup \bar{A}_2 \cup \bar{A}_3 \cup \overline{(A_4 \cup A_5 \cup \dots \cup A_n)} \\
&= \dots \\
&= \bar{A}_1 \cup \bar{A}_2 \cup \dots \cup \overline{(A_{n-1} \cup A_n)} \\
&= \bar{A}_1 \cup \bar{A}_2 \cup \dots \cup \bar{A}_{n-1} \cup \bar{A}_n
\end{aligned}$$

Arakesit işleminin için, $\overline{(A \cap B)} \subset \bar{A} \cap \bar{B}$ bağıntısı kullanılarak, $=$ yerine \subset konulmak koşuluyla, yukarıdaki işlemler aynen tekrarlanabilir ve

$$\overline{A_1 \cap (A_2 \cap \dots \cap A_{n-1} \cap A_n)} \subset (\bar{A}_1 \cap \bar{A}_2 \cap \dots \cap \bar{A}_n)$$

bağıntısı elde edilir.

3. **Örnek 2.1.3** 'teki üç topolojiye göre $L = \{a, b\}$ ve $M = \{a, c\}$ kümelerinin kaplamalarını bulunuz.

Çözüm: Her bir topoloji için açık kümelerin tümleyenleri o topolojinin kapalı kümeleridir. O halde, sözkonusu topolojilerin kapalı kümeleri, sırasıyla, şunlar olacaktır:

- (a) $\mathcal{T}'_1 = \{X, \{b, c\}, \{c\}, \emptyset\}$
- (b) $\mathcal{T}'_2 = \{X, \{a, c\}, \{c\}, \{a\}, \emptyset\}$
- (c) $\mathcal{T}'_3 = \{X, \{a, b\}, \{b\}, \{a\}, \emptyset\}$

\bar{L} ve \bar{M} kümeleri, bu kümeleri kapsayan kapalı kümelerin en küçüğüdürler. O halde, her bir topoloji için, sırasıyla, şu kümelerdir:

- (a) \mathcal{T}'_1 için $\bar{L} = X$ ve $\bar{M} = M$
- (b) \mathcal{T}'_2 için $\bar{L} = X$ ve $\bar{M} = M$
- (c) \mathcal{T}'_3 için $\bar{L} = L$ ve $\bar{M} = X$

4. Bir X kümesi üzerindeki ayrık topolojiye göre, her $A \subset X$ alt kümesi için $A = \bar{A}$ olduğunu gösteriniz.

Çözüm: Ayrık topolojide her küme hem açık hem kapalıdır. Dolayısıyla bir A kümesini kapsayan en küçük kapalı küme A nın kendisidir; yani $\bar{A} = A$ dır.

5. Sonsuz bir X kümesi üzerindeki sonlu tümleyenler topolojisine göre, her sonsuz $A \subset X$ alt-kümesi için $\bar{A} = X$ olduğunu gösteriniz.

Çözüm: Sonlu tümleyenler topolojisinde kapalı kümeler sonludur. Bunun tek istisnası hem açık hem kapalı olan X kümesidir. Sonsuz A kümesini kapsayan tek bir kapalı küme vardır; o da X dir. O halde $\bar{A} = X$ olmalıdır.

6. Bir A kümesinin bir topolojik uzayın hiçbir yerinde yoğun olmaması için gerekli ve yeterli koşul, her açık kümenin A ile kesişmeyen ve boş olmayan açık bir alt-kümesinin varlığıdır. Gösteriniz.

Çözüm: A kümesi (X, \mathcal{T}) topolojik uzayının hiçbir yerinde yoğun değilse, $\bar{A}^o = \emptyset$ olur. Olmayana Ergi Yöntemini kullanalım. Eğer her $(T \in \mathcal{T})$ ve her $(T_1 \in \mathcal{T}, T_1 \subset T)$ için $T_1 \cap A \neq \emptyset$ olsaydı, $T = T_1$ alınarak, her $(T \in \mathcal{T})$ için $T \cap A \neq \emptyset$ olurdu. Bu durumda $\bar{A}^o = X$ olurdu, ki bu $\bar{A}^o \neq \emptyset$ olmasını gerektirirdi. Bu çatışkı olamayacağından, kabulümüz yanlıştır; yani her $(T \in \mathcal{T})$ için $T_1 \cap A = \emptyset$ olacak biçimde bir $(T_1 \in \mathcal{T}, T_1 \subset T)$ vardır.

Tersine olarak, her açık T kümesinin A ile kesişmeyen ve boş olmayan açık bir T_1 alt-kümesi varolsun. $\bar{A}^o = \emptyset$ olduğunu göstermeliyiz. Gene Olmayana Ergi Yöntemini kullanalım. $\bar{A}^o \neq \emptyset$ olsaydı, varsayım uyarınca öyle bir $T_1 \subset \bar{A}^o$ açık alt kümesi var ki $T_1 \cap A = \emptyset$ olurdu. Bu durumda, A kümesi uzayda yoğun olamaz ve $T_1 \subset \bar{A}'$ olur. Bu bir çatışkıdır. O halde $\bar{A}^o = \emptyset$

7. Kapalı bir kümenin hiçbir yerde yoğun olmaması için gerekli ve yeterli koşul, tümleyeninin her yerde yoğun olmasıdır. Gösteriniz. Her hangi bir küme için de bu özellik var mıdır?

Çözüm:

$$\begin{aligned}
 (\bar{K})^o = \emptyset &\iff (K^o = \emptyset) \\
 &\iff ((K^o)' = X) \\
 &\iff \bar{K}' = X \\
 &\iff K' \text{ kümesi yoğundur}
 \end{aligned}$$

Herhangi bir küme için bu özellik yoktur. Örneğin, \mathbb{Q} rasyonel sayılar kümesinin tümleyeni olan \mathbb{Q}' irrasyonel sayılar kümesi \mathbb{R} içinde yoğundur. Buna karşın \mathbb{Q} rasyonel sayılar kümesi de \mathbb{R} içinde yoğundur.

8. Kapalı bir kümenin kenarı hiçbir yerde yoğun değildir. Gösteriniz. Her hangi bir küme için de bu özellik söylenebilir mi?

Çözüm: K kapalı bir küme olsun. Her kümenin kenarı kapalıdır. O halde $(\partial K)^o = (\partial K)^o = \emptyset$ olduğunu göstermek yetecektir. Olmayana ergi yöntemini kullanacağız. Bir T açık kümesi için $T \subset (\partial K)^o$ olduğunu varsayalım. $T \subset (\partial K)^o \subset \bar{K} = K$ yazabiliriz. K^o kümesi K nın kapsadığı en büyük açık küme olduğundan $T \subset K^o$ yazabiliriz. Öyleyse

$$T \subset (\partial A)^o \cap A^o = (\bar{A} - A^o) \cap A^o = \emptyset$$

olacaktır. Buradan $T = \emptyset$ sonucu çıkar, ki bu istediğimiz sonuçtur.

Herhangi bir kümenin kenar kümesi için bu özellik var olmayabilir. Örneğin, salt topolojiye göre \mathbb{Q} rasyonel sayılar kümesinin kenar kümesi bütün gerçel eksendir; yani $\partial \mathbb{Q} = \mathbb{R}$ dır ve $\bar{\mathbb{R}} \supset \mathbb{R}$ olur.

9. \mathbb{R} üzerinde aşağıdaki topolojilerin her birisi için $\mathbb{Q} \subset \mathbb{R}$ alt kümesinin iç noktaları kümesini, yığılma noktaları kümesini ve kaplamını bulunuz. (*)
- Açık kümeleri, açık aralıkların bir bileşimi olarak yazılabilen topoloji (salt topoloji).
 - Kapalı kümeleri, yalnızca, sonlu alt kümelerden oluşan topoloji (sonlu tümleyenler topolojisi).
 - Kapalı kümeleri, yalnızca, sayılabilir alt kümelerden oluşan topoloji (sayılabilir tümleyenler topolojisi).

Çözüm:

- (a) i. $\mathbb{Q}^\circ = \emptyset$ dir. Çünkü, salt topolojide hiç bir açık aralık (dolayısıyla hiç bir açık küme) \mathbb{Q} rasyonel sayılar kümesince kapsamaz; her açık küme mutlaka irrasyonel sayılar içerir; yani her açık T kümesi için $T \cap \mathbb{Q}' \neq \emptyset$ dir. Dolayısıyla, \mathbb{Q} hiç bir açık küme içeremez. Öyleyse, $\mathbb{Q}^\circ = \emptyset$ dir.
- ii. $\mathbb{Q}^\sim = \mathbb{R}$ dir. Çünkü her açık aralık (dolayısıyla her açık küme) sonsuz sayıda rasyonel sayı içerir. O halde, her $x \in \mathbb{R}$ ve her açık T kümesi için

$$x \in T \Rightarrow (T - \{x\}) \cap \mathbb{Q} \neq \emptyset$$

olur.

- iii. $\overline{\mathbb{Q}} = \mathbb{R}$ dir. Çünkü, yukarıdaki düşünüşle, her $x \in \mathbb{R}$ ve her açık T kümesi için

$$x \in T \Rightarrow T \cap \mathbb{Q} \neq \emptyset$$

yazılabilir. Aynı sonucu $\overline{\mathbb{Q}} = \mathbb{Q} \cup \mathbb{Q}^\sim$ eşitliğinden de çıkarabiliriz.

- (b) Sonlu tümleyenler topolojisinin kapalı kümeleri $\{\emptyset, \mathbb{R}, \text{sonlu altkümeler}\}$ dir. Açık kümeler ise $\{\emptyset, \mathbb{R}, \text{tümleyenleri sonlu olan altkümeler}\}$ dir. Buna göre,
- i. $\mathbb{Q}^\circ = \emptyset$ dir. Çünkü, \mathbb{Q}° kümesi \mathbb{Q} nun kapsadığı en büyük açık kümedir. Oysa \mathbb{Q} içinde, tümleyeni sonlu olan hiç bir altküme yoktur.
- ii. $\mathbb{Q}^\sim = \mathbb{R}$ dir. Çünkü, tümleyeni sonlu olan her küme rasyonel sayılar içerir. Başka bir deyişle, her $x \in \mathbb{R}$ ve her açık T kümesi için

$$x \in T \Rightarrow (T - \{x\}) \cap \mathbb{Q} \neq \emptyset$$

olur.

- iii. $\overline{\mathbb{Q}} = \mathbb{R}$ dir. Yukarıdaki düşünüşle, her $x \in \mathbb{R}$ ve her açık T kümesi için

$$x \in T \Rightarrow T \cap \mathbb{Q} \neq \emptyset$$

olur. Aynı sonucu $\overline{\mathbb{Q}} = \mathbb{Q} \cup \mathbb{Q}^\sim$ eşitliğinden de çıkarabiliriz.

(c) Sayılabilir tümleyenler topolojisinin kapalı kümeleri $\{\emptyset, \mathbb{R}, \text{ sayılabilir altkümeler}\}$ dir. Açık kümeler ise $\{\emptyset, \mathbb{R}, \text{ tümleyenleri sayılabilir olan altkümeler}\}$ dir. Buna göre,

- i. $\mathbb{Q}^\circ = \emptyset$ dir. Çünkü, \mathbb{Q}° kümesi \mathbb{Q} nun kapsadığı en büyük açık kümedir. Oysa \mathbb{Q} içinde, tümleyeni sayılabilir olan hiç bir altküme yoktur.
- ii. $\mathbb{Q}^\sim = \mathbb{R}$ dir. Çünkü, tümleyeni sayılabilir olan her küme rasyonel sayılar içerir. Başka bir deyişle, her $x \in \mathbb{R}$ ve her açık T kümesi için

$$x \in T \Rightarrow (T - \{x\}) \cap \mathbb{Q} \neq \emptyset$$

olur.

- iii. $\overline{\mathbb{Q}} = \mathbb{R}$ dir. Yukarıdaki düşünüşle, her $x \in \mathbb{R}$ ve her açık T kümesi için

$$x \in T \Rightarrow T \cap \mathbb{Q} \neq \emptyset$$

olur. Aynı sonucu $\overline{\mathbb{Q}} = \mathbb{Q} \cup \mathbb{Q}^\sim$ eşitliğinden de çıkarabiliriz.

10. \mathbb{R} üzerinde \mathcal{R} ailesine ait T kümeleri aşağıdaki özeliğe sahip iseler, $(\mathbb{R}, \mathcal{R})$ nun bir topolojik uzay olduğunu gösteriniz:

$$T \in \mathcal{R} \iff (\forall x \in T)(\exists (a, b) \subset T : x \in (a, b))$$

Bu uzayda bir T kümesinin açık olması için gerekli ve yeterli koşul, T ye ait her noktayı içeren açık bir aralık kapsamasıdır. Bu uzaya \mathbb{R} üzerindeki *salt (mutlak) topoloji* denilir. Bu topoloji, yukarıda Problem 9-a ile tanımlanan salt topolojidir. Bu topolojiyi ileride başka yöntemlerle de kuracağız. Bu, gösteriyor ki, bir küme üzerinde aynı topoloji farklı yöntemlerle kurulabilir.

Çözüm: Topolojinin [T1]- [T2], [T3] aksiyomlarının sağlandığını göstermeliyiz.

(a)

$$x \in \emptyset \Rightarrow \forall a[a \in \mathbb{R} \Rightarrow x \in (a, a)] \Rightarrow \emptyset \in \mathcal{R}$$

$$x \in \mathbb{R} \Rightarrow \exists (\epsilon > 0)[x \in (x - \epsilon, x + \epsilon) \subset \mathbb{R}] \Rightarrow \text{mathbbR} \in \mathcal{R}$$

(b) $T_1, T_2 \in \mathcal{R}$ olsun. $x \in T = T_1 \cap T_2$ ise

$$x \in T_1 \Rightarrow \exists a_1, b_1 : x \in (a_1, b_1)$$

$$x \in T_2 \Rightarrow \exists a_2, b_2 : x \in (a_2, b_2)$$

dir. $a = \max\{a_1, a_2\}$ ve $b = \min\{a_2, b_2\}$ dersek,

$$x \in T \Rightarrow x \in (a, b) \Rightarrow T \in \mathcal{R}$$

olur.

(c)

$$x \in T = \bigcup_{i \in I} T_i \Rightarrow \exists (i \in I)[x \in T_i] \Rightarrow \exists (a, b \in \mathbb{R})[x \in (a, b) \subset T_i] \Rightarrow T \in \mathcal{R}$$

11. \mathbb{R} üzerindeki mutlak topolojiye göre \mathbb{R} nin açık olduğunu gösteriniz.

Çözüm: Bunu çok farklı yollarla çözebiliriz.

- (a) \mathcal{R} salt topoloji olmak üzere, 10. Problemde $(\mathbb{R}, \mathcal{R})$ nin bir topolojik uzay olduğu gösterildi. O halde [T1] aksiyomu gereğince $\emptyset, \mathbb{R} \in \mathcal{R}$ dir.
- (b) Bir topolojik uzayda, kapalı kümelerin tümleyenleri açıktır. $(\mathbb{R}, \mathcal{R})$ uzayında \emptyset kapalıdır (ve aynı zamanda açıktır). $\emptyset' = \mathbb{R}$ olduğundan \mathbb{R} açıktır. Aynı düşünüşle, \mathbb{R} kapalıdır.
- (c) Her $x \in \mathbb{R}$ noktasını içeren bir açık aralık vardır. Dolayısıyla, \mathbb{R} kümesi açık aralıkların bileşimi olarak yazılabilir. Bu durumda, [T3] aksiyomu gereğince, \mathbb{R} açık bir küme olur.
- (d) Her $x \in \mathbb{R}$ noktası \mathbb{R} nin bir iç noktasıdır. Çünkü her $x \in \mathbb{R}$ noktası için $x \in (x - \epsilon, x + \epsilon) \subset \mathbb{R}$ olacak biçimde bir $\epsilon > 0$ sayısı vardır. Her noktası bir iç nokta olan küme açıktır.

12. \mathbb{R} üzerindeki mutlak topolojiye göre, her b gerçel sayısı için, $(-\infty, b)$ biçimindeki aralıkların açık olduğunu gösteriniz.

Çözüm: Çözümü farklı yollarla yapabiliriz.

(a)

$$(-\infty, b) = \bigcup_{\alpha < b} (\alpha, b)$$

dir. (α, b) açık aralıkları salt topolojiye göre açık kümelerdir. Açık kümelerin bileşimi olan $(-\infty, b)$ kümesi açık olur.

(b) $(-\infty, b)$ nin her noktası bir iç noktadır. Çünkü her $x \in (-\infty, b)$ noktası için $x \in (x - \epsilon, x + \epsilon) \subset (-\infty, b)$ olacak biçimde bir $\epsilon > 0$ sayısı vardır.

13. \mathbb{R} üzerindeki mutlak topolojiye göre, her a gerçel sayısı için, $(a, +\infty)$ biçimindeki aralıkların açık olduğunu gösteriniz.

Çözüm: Önceki probleme benzer olarak çözülebilir.

14. $(\mathbb{R}, \mathcal{R})$ uzayında bir (a, b) aralığı içinde kalan rasyonel sayılar kümesinin; yani $\mathbb{Q} \cap (a, b)$ kümesinin kenar noktaları kümesi $\partial\mathbb{Q} = [a, b]$ dir. Gösteriniz.

Çözüm: Simgelerde basitliği sağlamak için $A = \mathbb{Q} \cap (a, b)$ diyelim. Açık her T kümesi ve her $x \in [a, b]$ için

$$x \in T \Rightarrow [T \cap A \neq \emptyset \wedge T \cap A' \neq \emptyset]$$

olduğundan $x \in \partial A$ dır.

Benzer olarak, $y \notin [a, b]$ ise, $\epsilon < \min\{|y - a|, |y - b|\}$ olmak üzere $T = \{t : |t - y| < \epsilon\}$ açık kümesini düşünelim.

$$y \in T \Rightarrow (T \cap A) = \emptyset$$

olur. O halde $y \notin \partial A$ dır.

15. $(\mathbb{R}, \mathcal{S})$ içindeki rasyonel sayılar kümesinin kenar noktaları kümesi \mathbb{R} dir. Gösteriniz.

Çözüm: $\partial\mathbb{Q} = \mathbb{R}$ olduğunu göstereceğiz. Her açık T kümesi ve her $x \in \mathbb{R}$ için

$$x \in T \Rightarrow (T \cap \mathbb{Q}) \neq \emptyset$$

olduğundan $x \in \partial\mathbb{Q}$ dir. Benzer olarak, \mathbb{Q}' irrasyonel sayılar kümesinin kenar noktaları kümesinin de \mathbb{R} olduğu gösterilebilir.

16. $(\mathbb{R}, \mathcal{R})$ uzayı içinde bileşimleri kapalı olmayan bir kapalı kümeler dizisi kurunuz.

Çözüm: Bunun için 2.2.1-1 Problemin çözümünde örnekler verildi.